

## დმანისის მუნიციპალიტეტის დასახლებული პუნქტების ღირსშესანიშნაობების გეოგრაფიული კვლევა

გიორგი აბრამიშვილი<sup>ა</sup>  
საბა დარბაიძე<sup>ბ</sup>

ელ-ფოსტა: [giorgi.abramishvili750@ens.tsu.edu.ge](mailto:giorgi.abramishvili750@ens.tsu.edu.ge)<sup>ა</sup>, [saba.darbaidze511@ens.tsu.edu.ge](mailto:saba.darbaidze511@ens.tsu.edu.ge)<sup>ბ</sup>

გეოგრაფიის დეპარტამენტი, ზუსტ და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებათა ფაკულტეტი  
ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი  
ი. ჭავჭავაძის გამზირი 3, თბილისი, 0179, საქართველო

კვლევა ეძღვნება დმანისის მუნიციპალიტეტის დასახლებული პუნქტების ბუნებრივი და ისტორიულ-კულტურული ღირსშესანიშნავი ობიექტების კომპლექსურ გეოგრაფიულ შესწავლას, აღრიცხვასა და შეფასებას. კვლევის ფარგლებში განხორციელდა მუნიციპალიტეტის 58 დასახლებული პუნქტის სრულმასშტაბიანი საველე მონახულება, ფოტოფიქსაცია, აღწერა და მიღებული მასალების სისტემატიზაცია, რაც მიზნად ისახავდა აქამდე ნაკლებად შესწავლილი ან უცნობი ღირსშესანიშნავი ადგილების იდენტიფიცირებასა და მათი ტურისტული პოტენციალის გამოვლენას.

მეთოდოლოგიურად კვლევა ეფუძნება საველე ექსპედიციებს, მოსახლეობასთან ინტერვიუებს, ლეგენდებისა და თქმულებების დაფიქსირებას, თემატური ლიტერატურის, აეროფოტოსურათებისა და ტოპოგრაფიული რუკების ანალიზს. განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმო ბუნებრივი და კულტურული მემკვიდრეობის ობიექტების პასპორტიზაციას, მათი სივრცითი განაწილების შეფასებასა და გამოყენების პერსპექტივების განსაზღვრას მუნიციპალიტეტის მოსახლეობისა და ტურიზმის განვითარების ინტერესებიდან გამომდინარე.

კვლევის შედეგებმა გამოავლინა არაერთი გამორჩეული ბუნებრივი და ისტორიული ღირსშესანიშნავი ადგილი, რომელთაც გააჩნიათ ადგილობრივი და ზოგ შემთხვევაში საერთაშორისო მნიშვნელობა. მიღებული მასალები ადასტურებს, რომ დმანისის მუნიციპალიტეტი წარმოადგენს მრავალფეროვან კულტურულ-ლანდშაფტურ სივრცეს, რომლის სისტემური შესწავლა და პოპულარიზაცია მნიშვნელოვანია როგორც რეგიონული განვითარების, ისე საგანმანათლებლო და სამეცნიერო თვალსაზრისით.

კვლევის პრაქტიკული შედეგი არის წიგნის გამოცემა, რომელიც მოიცავს დმანისის მუნიციპალიტეტის ყველა 58 დასახლებული პუნქტის ღირსშესანიშნავი ობიექტების აღწერას, ფოტოილუსტრაციებსა და გეოგრაფიულ შეფასებებს. აღნიშნული ნაშრომი წარმოადგენს მუნიციპალიტეტის მასშტაბით პირველ კომპლექსურ კვლევას და ქმნის მყარ საფუძველს შემდგომი სამეცნიერო კვლევების, ტურისტული მარშრუტების დაგეგმვისა და კულტურული მემკვიდრეობის მდგრადი მართვისთვის.